GIÁO VIÊN KHOA TIẾNG ĐỨC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HÀ NỘI THAM GIA KHÓA BỒI DƯỠNG HÈ 2007 TẠI CHLB ĐỨC

NGUYỄN THỊ THU PHƯƠNG*

Trong khuôn khổ dự án thành lập Trường Đại học Đức-Việt đầu tiên tại Việt Nam của Bộ Khoa học và Nghệ thuật bang Hét-xen – CHLB Đức, ngày 23.07.2007 đoàn giáo viên Việt Nam đã lên đường sang Đức tham gia khóa bồi dưỡng kéo dài bảy tuần tại đây. Thành phần đoàn gồm 16 người là các giáo viên dạy tiếng Đức đến từ ba trường đại học: Trường Đại học Hà Nội, Trường đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội và Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia TP.HCM, trong đó có 9 giáo viên của Trường Đại học Hà Nội.

Ngay khi vừa đặt chân xuống sân bay Phơ-răng-phuốt, đoàn đã nhận được sự đón tiếp rất nhiệt tình và chu đáo của Tiến sĩ Ghawami – Chủ tịch Tổ chức Hỗ trợ đại học Đức (WUS) – và được thăm quan những địa điểm nổi tiếng ở Thủ phủ Vít-xơ-ba-đen của bang Hét-xen. Ngày hôm sau, đoàn được chia thành hai nhóm, một nhóm tham gia "Đại học hè quốc tế" (Internationale Sommeruniversität) kéo dài năm tuần tại thành phố Phun-da, 9 giáo viên Trường Đại học Hà Nội thuộc nhóm học tại Ma-buốc.

Ma-buốc nằm ở miền Trung nước Đức và được mệnh danh là "thành phố đại học". Nơi đây không có sự hiện hữu của các cơ sở sản xuất công nghiệp gây ô nhiễm môi trường, thành phố lại nằm trong thung lũng có dòng sông Lan chảy qua. Thiên nhiên hiền hòa và cuộc sống thanh bình khiến Ma-buốc trở thành nơi thực sự lý tưởng cho việc học tập, nghiên cứu. Đại học hè quốc tế năm 2007 diễn ra lần thứ 9 tại Trường đại học Phi-líp, nhưng nó đã có truyền thống hơn 100 năm. GS.TS. Hai-rích J. Đinh-ên-đai – Trưởng phòng Khoa học – nhớ lại: "Cách đây 111 năm, tại Ma-buốc đã khai giảng Trường đại học hè đầu tiên theo hình thức cũ". Khi đó, ngôn ngữ được sử dụng trong giờ học là tiếng Đức và tiếng Pháp, còn ngày nay là tiếng Đức và tiếng Anh.

Với chủ điểm "*Những triển vọng của châu Âu – Quá trình tự nhận thức và phát triển của nước Đức và châu Âu trong thế kỷ 21*", khóa học tiếp nhận 77 sinh viên đến từ 21 nước trên thế giới, trong đó có Trung Quốc, Môn-đô-va, Na-mi-bi-a, Mỹ, v.v... Các giáo viên mời giảng đến từ nhiều trường đại học của Đức cũng như nhiều nước

* Trường Đại học Hà Nội

khác nhau như Xlô-vê-ni-a, Hung-ga-ri, Ru-ma-ni. Trong tổng số tám xê-mi-na được dạy bằng tiếng Đức và tiếng Anh, mỗi sinh viên được chọn hai xê-mi-na thuộc mô-đun Kinh tế/ Chính trị hoặc Văn hóa với các chủ đề sau: *"Những vấn đề hội nhập kinh tế trong EU"*, *"Cội nguồn châu Âu? Tương đồng văn hóa với tư cách là một nhân tố trong phân tích và tư duy chính trị"*, *"EU lớn hơn – nhiều quyền lực hơn? Vai trò của Liên minh châu Âu trên chính trường quốc tế"*, *"Liên minh châu Âu – Quyền lực kinh tế và/hoặc quyền lực chính trị?"*, *"Văn học hải ngoại Đức – Dẫn chứng từ Đông Nam Âu"*, *"Những thanh âm tạo ra từ nét khác biệt và tương đồng: Nền văn hóa của giới trẻ dựa trên âm nhạc"*, *"Những biểu hiện văn hóa ở châu Âu"*, *"Thành phố hiện đại: Kiến trúc châu Âu và triển vọng của nó"*. Ngoài ra còn có sáu lớp thực hành tiếng ở các trình độ khác nhau, được phân chia dựa trên kết quả kiểm tra đầu vào của sinh viên và một lớp Kỹ năng đọc tiếng Đức lần đầu tiên có trong chương trình học. Do khóa học không mang tính chất của một "trại hè" nên sinh viên phải đi học đầy đủ, học và làm bài tập ở nhà, chuẩn bị cho bài thuyết trình cũng như làm bài kiểm tra hết môn v.v.. Bên cạnh lịch học dày đặc hàng ngày, vào dịp cuối tuần sinh viên còn được đi tham quan thành phố hay tham gia các chuyến dã ngoại tới vùng ngoại ô của Ma-buốc, tham quan bảo tàng, lâu đài, hầm mỏ, tới vùng trồng nho bên sông Ranh và được nếm các loại rượu vang nổi tiếng được sản xuất tại đây. Không kém phần thú vị là chuyến đi tới vùng giáp ranh giữa ba nước Đức, Bỉ và Hà Lan, nơi có cộng đồng nói tiếng Đức, và sinh viên có cơ hội tự khám phá những điểm tương đồng "không biên giới" của châu Âu. Khóa học kết thúc với một buổi lễ rất trang trọng tại Hội trường lớn nằm trong khuôn viên Trường đại học cũ (được xây dựng vào năm 1527). Trong buổi lễ này, đoàn giáo viên Trường Đại học Hà Nội vinh dự được Bộ trưởng Bộ Khoa học và Nghệ thuật bang Hét-xen U-đô Cót-xơ trao chứng chỉ, đoàn cũng đã đóng góp một tiết mục văn nghệ để lại ấn tượng rất tốt đẹp về tà áo dài và âm nhạc Việt Nam trong mắt bạn bè quốc tế.

Sau khóa học này, cả đoàn có một tuần để tự tìm hiểu con người và thiên nhiên Đức trước khi bước vào khóa bồi dưỡng phương pháp giảng dạy dành riêng cho giáo viên Việt Nam diễn ra tại Bộ Khoa học và Nghệ thuật bang Hét-xen từ ngày 03.9 đến ngày 07.9.2007. Trong suốt năm ngày của khóa học, giáo viên Việt Nam được làm việc với các giảng viên là giáo sư, tiến sĩ đến từ hai đại học nổi tiếng về đào tạo chuyên ngành ngôn ngữ ở Đức – Đại học Ghi-xen và Đại học Kát-xên. Nội dung khóa học bao gồm: (1) *Mục đích học (Lernziele), Chương trình khung, Phương pháp giảng dạy: Từ những vấn đề chung đến nhóm đối tượng là người học Việt Nam*; (2) *Test DaF (Bài thi tiếng Đức như một ngoại ngữ) và yêu cầu về ngôn ngữ để được học tại các trường đại học Đức*; (3) *Phương pháp khuyến khích người học*; (4) *Phương pháp truyền đạt ngữ pháp*;

(5) *Kỹ năng đọc hiểu và phương tiện kỹ thuật số*; (6) *Bài tập nhóm/ đề án (Projektarbeit) và phương tiện kỹ thuật số*; (7) *Môi trường đa phương tiện trong dạy và học tiếng Đức như một ngoại ngữ ở trình độ trung-cao cấp*. Đây là những vấn đề rất thiết thực trong việc đổi mới phương pháp dạy ngoại ngữ nói chung và tiếng Đức nói riêng.

Có thể nói rằng, khóa bồi dưỡng hè 2007 tại Đức đã mang lại cho các giáo viên dạy tiếng Đức ở Việt Nam không chỉ kiến thức chuyên môn mà cả cái nhìn mới hơn, bao quát và sâu sắc hơn về nước Đức và ngôn ngữ được sử dụng chính thức tại khá nhiều nước châu Âu này.